

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

УДК 331.108.4:37.035-057.4**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ВИЩОЇ
ТОВАРОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ****Т.А. Манолі, С.А. Памбук, Т.І. Нікітчина,****Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Компетентнісний підхід – один із пріоритетних напрямків модернізації вищої освіти в Україні. Впровадження засад компетентнісного підходу переміщує акценти з процесу накопичення професійних знань, умінь і навичок в площину формування й удосконалення компетентностей випускників, які сприяють здатності практично діяти і креативно застосовувати у різних ситуаціях набуті знання і досвід [1, 2, 3, 4, 5]. Такий підхід має за мету ліквідацію відриву знань від уміння їх застосовувати, підвищення конкурентоспроможності випускників.

При використанні в навчальному процесі вищих навчальних закладів компетентнісного підходу ставляться нові вимоги до засобів навчання, а саме: заняття повинні бути ситуативними, вони повинні бути максимально наближені до практики, тобто студенти мають працювати над реальними завданнями та даними реальних процесів; вчитися не тільки у викладача, а й один в одного; працювати із різними базами інформації для вибору й прийняття конкретних рішень; вчитися мислити практично [6].

Європейський парламент і Рада Європейського союзу 17 січня 2018 року схвалили Рамкову програму оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя [6, 7, 8]. У мінливому і тісно взаємопов'язаному світі кожна людина потребує широкого спектру навичок і компетенцій, які вона має постійно розвивати. Ця програма націлена на визначення основних ключових компетентностей, необхідних для працевлаштування, посилення особистого потенціалу активного громадянства та соціальної інтеграції.

Ключовими компетентностями є ті, які необхідні всім людям для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства. Такі компетенції розвиваються протягом усього життя.

Автори здійснили моніторинг вимог роботодавців до переліку необхідних компетенцій [9]. Серед ключових компетенцій переважали: комунікабельність; аналітичні навички; стресостійкість; обов'язковість; уважність і багато іншого. Серед найбільш значущих професійних компетенцій були визначені: володіння кількома іноземними мовами, здатність критикувати і самокритичність, креативність, використання знань в практичних ситуаціях, навички організації та планування заходів та управління часом, формулювання та вирішення проблем, вміння знаходити обробку і аналіз інформації з різних джерел, мотивоване прийняття рішень, командна робота, прихильність безпеки, знання і розуміння предметної області і розуміння професії, здатність працювати в міжнародному середовищі, здатність діяти, керуючись

етичними міркуваннями, здатність спілкуватися з людьми, які не є експертами в певній галузі, здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу інформації; використовувати економіко-математичні інструменти, сучасні інформаційно-комунікаційні технології, програмні комплекси загального і спеціального призначення, знання законів тощо. Більшість виявлених компетенцій неможливо сформувати в короткі терміни, тому слід більш активно впроваджувати систему навчання без відриву від виробництва, скористатися перевагами дуальної освіти, відповідно до Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, 2018 [9].

Використання компетентнісного потенціалу змін у системі вищої освіти вплине на: підвищення пізнавального інтересу студентів до навчання; посилення їх мотивації до саморозвитку; підвищення якості освіти; розвиток комунікативних і підприємницьких компетенцій студентів; самооцінку і професійне визнання випускників вишів; адаптацію випускників до поточних соціально-економічних умов, зокрема до ринку праці.

Література

1. Пахолук, О.В. «Формування теоретичних засад реалізації компетентнісного підходу у системі вищої товарознавчої освіти фахівців торгівлі України». Товарознавчий вісник. Том 1 № 13 (2020): 185-195.
2. Клак, І. Є. (2015). Теоретичні засади компетентнісного підходу в системі вищої професійної освіти. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, (124), 32-34.
3. Лупячен, В.Е. Компетентнісний підхід як методологія професійної підготовки у вищій школі. Публічне управління: теорія і практика. 2013. №1(13). С. 155-162.
4. Пахолук, О.В. Роль і значимість «товарних» компетентностей у підготовці фахівців для сфери торгівлі // Матеріали I Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Підприємництво, торгівля: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку», 27-28 листопада 2018 р. м. Старобільськ. С. 408-410.
5. Панфілов, Юрій Іванович, and Борис Іванович Фурманець. "Компетентнісний підхід в освіті: досвід, проблеми, перспективи." (2017). №3. С. 55-67.
6. Ніколайчук, Л. Г., І. С. Галик, and Б. Д. Семак. "Використання компетентнісного підходу для вдосконалення у закладах вищої освіти підготовки фахівців товарознавчого профілю для торгівлі та легкої промисловості України." Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Технічні науки 21 (2018): 96-105.
7. Annex to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning URL: Available at: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>.

8. Halász, Gábor, and Alain Michel. "Key Competences in Europe: interpretation, policy formulation and implementation." *European Journal of Education* 46.3 (2011): 289-306.

9. Vnukova, Nataliya, et al. "The Influence of Competence Potential of Changes in Higher Education on the Training of Specialists for Entrepreneurship." *Marketing of Scientific and Research Organizations* 38.4 (2020): 49-68.

УДК 378.147:614.8

**ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ЗВО
ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»**

**С.М. Неменуца, О.О. Фесенко, В.М. Лисюк,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Постановка проблеми. Сучасні вимоги до затребуваного на ринку фахівця – це його здатність до самореалізації в різних життєвих ситуаціях. Тому переформатування вищої школи з закладу «передачі накопичених знань» до закладу з «допомоги розвитку потенціалу самореалізації» фахівців є дуже важливим кроком у майбутнє. Адже під час підготовки до професійної діяльності здобувач вищої освіти має засвоїти не тільки базові знання та навчитися самостійно визначати цілі, але також обирати шляхи їх оптимальної реалізації та долати перешкоди. Також важливо навчитися робити висновки відносно доцільності прийнятих рішень. Така ситуація свідчить про важливість педагогічного супроводу підготовки здобувачів вищої освіти з набуття знань щодо правил безпечної життєдіяльності в любых ситуаціях та середовищі – як у виробничому, так і соціальному та побутовому.

Виклад основного матеріалу. Нині дисципліни «Безпека життєдіяльності» та «Основи охорони праці» об'єднані в одну нормативну (обов'язкову) дисципліну «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» для студентів закладів вищої освіти, яку включено в освітньо-професійні програми підготовки фахівців будь-якої спеціальності та напряму спеціалізації. Це комплексна гуманітарно-технічна дисципліна, яка вивчає наукові основи взаємодії людини з соціосферою, біосферою і техносферою з метою розширення творчих можливостей майбутніх фахівців під час вибору стратегії і тактики забезпечення безпеки життя і діяльності, а також виховання усвідомлення того, що людина, її здоров'я та життя - найбільша цінність у суспільстві.

На сьогоднішній день в нормативних документах визначено тільки термін «психолого-педагогічний супровід». Відповідно до статті 1 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» [1] - це системна діяльність практичного психолога та корекційного педагога, спрямована на створення комплексної системи клініко-психологічних, психолого-педагогічних і психотерапевтичних умов, що сприяють засвоєнню знань,

206	ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ НАУКОВИХ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗНАНЬ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НА БАЗІ НАВЧАЛЬНО- НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ КАФЕДРИ ТЕПЛОФІЗИКИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ Ю.В. Семенюк, В.П. Желєзний, Д.О. Івченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	455
207	РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОГО ФАХІВЦЯ О.М. Голодону, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	456
208	ЯК ПІДВИЩИТИ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНІСТЬ ВИПУСКНИКА СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» НА РИНКУ ПРАЦІ Ю.О. Яковлев, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	459
209	ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ХО- ЛОДИЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ» Н.В. Доценко, О.М. Мирошніченко, Т.А. Афанасьєва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	461
210	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ВИЩОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ Т.А. Манолі, С.А. Памбук, Т.І. Нікітчина, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	464
211	ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ЗВО ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» С.М. Неменуца, О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	466
212	ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАГІСТРІВ- ТЕХНОЛОГІВ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ПРОЄКТУВАННІ І.В. Мельник, О.О. Коваленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	468
213	ДО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ-АНДРАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.І. Олійник, Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж», м. Покровськ, Н.В. Гончарова, Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ	470
214	ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ О.А. Куленко, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава	473
215	САМООСВІТА ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ Т.М. Афанасьєва, Н.В. Доценко, Г.О. Саркісян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	477
216	ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ЗВО Н.К. Черно, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	479

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ